

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

De modo cognoscendi Deum. Cap. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

res: iuueni tamen, qui non ambitionis spiritu elatus, non inani ostentatione ductus; sed desiderio addiscendi excitatus, magna aggreditur, plurima sunt condonanda. Ita nanque ingenium exercebo; à sapientioribus corrigi potero; & sublimioribus ingeniis occasionem præbebo, rem minùs maturè tentatam, & adumbratam potiùs, quàm explicatam, absol- uendi, ac perficiendi.

De modo cognoscendi DEVM.

CAP. II.

Etus Academia: vt olim sublimium ingeniorum frequètia, miraque eorum ad ingenuas disciplinas conspiratione accuratè excolta, præclaros edidit fructus; ita nunc, vel ob illustrium ingeniorum inopiam, vel potiùs, ob eorundem prauam affuetudinem, lucrique cupiditatem, neglecta, inculta, sterilisque conspicitur; ad eò, vt non ampliùs Augustinos, Dionysios, Aristoteles, Zenocrates, Plotinos, Iamblicos, Ammonios, similesque sapientiæ splendores emittat. Verùm quia nos non multos, sed paucos, eosque sapientes sectari tenemur; propterea vniuersam Academiam, quasi stadium decursurus, illustrioresque eius sententias è tenebris in lucem, & ex otio in puluerem pro facultate reuocaturus; Platonein principem imitabor, qui in operis cuiusque initio Deum præcipit inuocandum. Et quoniam præcipua

omnium inuocationum est animi dispositio;
ad munerum Dei receptionem; disponimur
autem cognoscendo; iurè ab eius inquisitione
ordiendum est; inquirètes enim, inueniemus;
inuenientes, diligemus; & diligentes, perficie-
mur; ac demum ex Dei cognitione optimè iu-
dicabimus, ex quo principio cuncta profici-
scantur; quo nexu cum eo ligentur; qua ratio-
ne singula suam sortem, suamq; conditionem
indè recipiant. Deus, vt omnium notissimus,
ita omnium ignotissimus censerì debet; notis-
simus ex sui natura, ignotissimus nobis; notis-
simus, quòd sit; ignotissimus, quid sit. Propter
ea, vt ab homine exactè cognosci, ita nomine
exactè exprimi, definitioneque explicari mi-
nimè potest: nomen enim, & ratio, respondèt
essentiæ rei; quæ cum maximè lateat, vt ea
quoque sint nobis obscura, necesse est. Hinc
Plato in Timæo asseruit, Opificem, & Patrem
mundi inuenire, per arduum esse; inuentum
autem explicari vulgò non posse: quæ senten-
tia cum de prima mente, tū præsertim de Deo
vera est. Et ex Parmenide colligitur, nos de
Deo, neque nomen, neque definitionem, neque
scientiam, neque sensum, neque opinionem
assequi valere. Hæc maximè consentiunt cum
sacris literis; nã in eis legitur; Nemo vnquam
vidit Deum. Et Paulus ad Timoth. Lucem
inhabitat inaccessibilem, quem nullus ho-
minum videt, nec videre potest. Et Deus ad
Moysen: Nemo poterit me videre, & viuere,
Sic

Sic itaq; exactè nemo nouit Deum, nisi Deus: & iurè quidem, nã solus Deus æquatur Deo: homo verò in hac vitæ vmbra collocatus, adumbratè solùm valet coniiicere pertinentia ad Deum; & id facit, progrediendo per opera eius, vnà cum ratione; ex quibus, vel per negationem, vel per analogiam eleuatur ad aliquã eius cognitionem; conferente præsertim interno quodam naturæ instinctu, vel potiùs diuino cõtactu. Negatio altiùs nos eleuat, quàm Analogia; ea præsertim nos deducit ad ipsum vnum; hæc ad ipsum bonum, & pulchrum. propterea eminentior de Deo dicitur ignorantia, quàm scientia. quòd diuina obscure, & cõt difficultate ab intellectu hominis cognoscantur, est quid cõmune omnibus separatis, quæ de re, Aristoteles conuenit cum Platone, inquis in 2. Metaph. intellectum hominis perinde se habere ad ea, ac oculum nocturæ ad lumen solis. At ex sententia Platonis, hoc est proprium Dei, quòd sit collocatus supra intellectum, supraque intelligibile: nam intelligibilia, ex Platonis opinione, sunt Ideæ; Deus supra Ideas collocatur: & cùm sit supra intelligibile, etiam est supra intellectum: quoniam intellectus supra se habet intelligibilia, quibus Deus antecellit. hac de re Arist. à Platone dissentit, quoniam Ideas non ponit, sed intelligibile appellat omnem substantiam separatam; adeò vt Deus, ex sententia eius, sit primum intelligibile. Colligimus itaque cum Magno

B

Dionysio, Deum esse Verbum, quod exprimi nequit: esse intelligibilis, intelligentiæ, nominisque vacuitatem.

De ipso VNO.

CAP. III

EX nominibus, quæ magis Deo conveniunt, sunt ipsum vnum, ipsum bonum, ipsumque pulchrum. hoc pronomen, Ipsum, frequenter significat Ideas: at dum tribuitur Deo, non Ideas, sed Idearum caput, & aliquid supra Ideas manifestat. Deus dicitur & vnum, & indiuiduum, modo opposito, principio numeri, & puncto: nam hæc dicuntur vnum, & indiuiduum, quoniam sunt infra omnem magnitudinem, & multitudinem: Deus autem est contra, quia & magnitudini, & multitudini supereminet. Deus enim cum dicatur vnũ, simul est omnia, causaque est omnium sine vnitatis amissione: & cum sit vnum, multitudine non eget: sed est contra, multitudo sine vno consistere nequit. Ex his constat, quod vnitatis, numerorum initium, est simulachrum valde tenue illius eminentissimæ vnitatis: eatenus enim ei dicitur similis: quatenus, vt docuit Pythagoras, vnitatis numerorum initium, vim continet, & semina numerorum omnium, qui in infinitum per finitos circuitus progrediuntur. Cum Deus ipsum vnum nuncupatur, nõ proprie eius primi natura

tura